

Úvod

Na základě statistických hlášení o narození a úmrtí a administrativních dat o stěhování zpracoval Český statistický úřad v návaznosti na výsledky posledního sčítání lidu bilanci počtu obyvatel za rok 2023.

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR.

Považujeme za nutné upozornit na možné, objektivně nutné, odchylky uvedených počtů obyvatel od údajů získaných z Registru obyvatel (a z jeho agendového informačního systému evidence obyvatel a agendového informačního systému cizinců). Zpracování bilance je založené na jiných dokladech a procesech než Registr obyvatel a jeho agendové informační systémy.

Krajská správa ČSÚ v Plzni vydává jako každoročně publikaci obsahující údaje o stavu, pohybu a věkové struktuře obyvatel. Publikace zahrnuje data za Plzeňský kraj, jeho okresy, správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP), správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ) a obce.

Statistika pohybu obyvatel sleduje demografické události, které působí na změnu stavu či struktury obyvatel. Těmito událostmi jsou narození dítěte, úmrtí osoby, uzavření manželství, rozvod manželství a změna trvalého (v případě cizích státních příslušníků i přechodného) bydliště.

Počáteční stav obyvatel je počet obyvatel daného území o půlnoci mezi 31. prosincem předchozího roku a 1. lednem sledovaného roku. **Střední stav obyvatel** vyjadřuje počet obyvatel daného území o půlnoci z 30. 6. na 1. 7. příslušného roku. **Koncový stav obyvatel** je stav obyvatel ve 24:00 hodin 31. prosince sledovaného roku.

Živě narozené děti obyvatelům České republiky jsou takové děti, které přežijí 24 hodin po porodu a za které matriční úřad zaslal statistické hlášení o narození. Územně jsou narozené děti tříděny podle místa pobytu matky v době porodu (v případě, že matka nemá v Česku registrovaný pobyt, tak podle místa pobytu otce v době narození dítěte).

Za **zemřelé osoby** jsou ve statistice považovány obyvatelé České republiky, za které matriční úřad zaslal statistické hlášení o úmrtí.

Přirozený přírůstek (úbytek) obyvatel je rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a počtem zemřelých osob v daném roce.

Stěhováním se rozumí změna trvalého bydliště, v případě cizinců i změna přechodného pobytu, přes hranice uvedeného území. Rozlišuje se stěhování vnitřní, tj. v rámci území ČR, a zahraniční.

Přírůstek (úbytek) obyvatel stěhováním nebo také migrací je rozdíl mezi přistěhovanými na dané území a vystěhovanými z daného území v příslušném roce.

Celkový přírůstek (úbytek) obyvatelstva je součtem přirozeného přírůstku (úbytku) a přírůstku (úbytku) stěhováním v daném roce. Vyjadřuje rozdíl mezi koncovým a počátečním stavem obyvatel na příslušném území.

Zařazení do **věkových skupin** je posuzováno podle dosaženého věku bez zaokrouhlování. V publikaci je populace rozdělena podle pětiletých věkových skupin, u nejvyšších věkových skupin 85 let a více se osoby sumarizují za několik skupin.

Index stáří je poměr počtu osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let.

Značky v tabulkách

- nulový údaj (jev se nevyskytoval)
- 0 nenulový údaj, jehož velikost je menší než polovina jednotky v tabulce

Výpočty v tabulkách, grafech a kartogramech jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

